

Ons pedagogisch handelen kinderdagverblijf Vossenburcht

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Augustus 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Rita Leenders.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

In 2024 staat het volgen en kijken naar kinderen centraal; We gaan starten met een nieuw kindvolgsysteem binnen het ouderportaal. Het nieuwe volgsysteem helpt ons om de ontwikkeling van de kinderen nog beter te volgen en in gesprek te gaan met ouders.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 36,9 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Het afscheid nemen van de ouder is in het begin dikwijls moeilijk voor kinderen. We nemen het kind over van de ouder en zwaaien voor het raam en vertellen dat papa/mama straks terugkomt. Sommige kinderen kunnen we op schoot nemen, troosten we en kunnen we afleiden met speelgoed of het lezen van een boek. Anderen zijn te verdrietig en daar geven we de ruimte voor, maar we blijven wel dichtbij het kind.
- We geven aandacht aan goed gedrag van kinderen, door een aai over de bol of een complimentje. We zorgen ervoor dat kinderen op een warme, aandachtige en ontspannen manier worden vastgehouden en worden toegesproken.
- Wanneer een kind erg boos, verdrietig of blij is, benoemen we deze emotie. We erkennen en herkennen deze en laten het kind merken dat het deze emoties mag hebben.
- We werken regelmatig in kleine groepjes, zodat kinderen gemakkelijker zichzelf durven te laten zien. We merken dat dit voor sommige kinderen heel belangrijk is, omdat het voor hen nog spannend is om in de grote kring te praten.
- We zorgen voor een fijne rustige plek voor de allerjongsten. We hebben onverdeelde aandacht tijdens verzorgingsmomenten. We zijn dichtbij als een kleintje verdriet heeft.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Tijdens het in de kring zitten kunnen we goed luisteren en kijken naar de kinderen. We lezen een verhaal voor en stellen vragen aan de kinderen. We geven kinderen complimenten wanneer ze goed mee doen, goed blijven zitten, aandachtig luisteren. We hebben aandacht voor vragen en reageren op reacties van kinderen. Hierdoor stimuleren we het zelfvertrouwen.
- Ruzie maken om hetzelfde speelgoed komt voor. We luisteren naar beide kinderen en kijken naar de gezichtsuitdrukkingen. Degene die het eerst was, speelt er even mee en daarna mag de ander. Nog mooier als het speelgoed uitnodigt om er samen mee te spelen.
- We kijken goed naar de signalen die de allerjongsten geven. Ben je moe doordat je in je oogje wrijft of aan je oortjes zit, dan ga je lekker slapen. Ben je verdrietig, dan nemen we de tijd om je te troosten en even lekker te knuffelen. Voor de spiegel kijken we naar je traantjes en spelen we kiekeboe en ja, daar is je lach!
- Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen, gebruiken we het KION kindvolgsysteem. We houden natuurlijk iedere keer dat een kind komt in de gaten hoe het met het kind gaat: hoe hij zich voelt en welke ontwikkelingsstappen het zet. Om ervoor te zorgen dat we dit goed in het oog blijven houden, maken we hierover regelmatig korte aantekeningen. Eén of twee keer per jaar leggen we de ontwikkeling van ieder kind vast in een kindvolgsysteem en bespreken dit met ouders. De resultaten uit het kindvolgsysteem worden ook besproken tijdens een kindbespreking. We overleggen met elkaar hoe we ons aanbod zo goed mogelijk kunnen laten aansluiten bij het welbevinden, het ontwikkelingsniveau en belangstelling van een kind zodat we het kind zo goed mogelijk ondersteunen en stimuleren in zijn ontwikkeling. Voor VE kinderen maken we een individueel handelingsplan en/of groepsplan. Dit stimuleren we ook.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Wij zijn bijv. met een bepaald thema bezig, maar we merken dat de kinderen met hele andere dingen bezig zijn. Op dat moment laten we het thema even los en proberen we met activiteiten aan te sluiten bij de belangstelling van de kinderen op dat moment.
- Als kinderen zelf hun spel kiezen en dit verder uitbouwen, is het niet nodig dat de pedagogisch medewerker zich hiermee bemoeit. De pedagogisch medewerker zal vooral observeren en, aansluitend bij het spel van de kinderen, af en toe een nieuwe impuls aan het spel geven. Soms nodigen de kinderen de pedagogisch medewerker uit om mee te spelen of te helpen. Hier wordt over het algemeen op in gegaan door even samen te spelen en ze verder op weg te helpen.
- Al vanaf jonge leeftijd kunnen kinderen zelf de jas aan trekken bij het naar buiten gaan. Ze zijn dan opgetogen en trots als ze aan de achterkant van de jas de handen door de mouwen steken en de jas over het hoofd via de rug aan kunnen krijgen.
- Samen met een kind een puzzel maken en het puzzelstukje te laten draaien tot het op de goede plaats zit. Door de puzzel vaker te laten maken kan het kind het uiteindelijk alleen.
- Een kind zit in de zandbak en probeert een stevige berg te maken van het zand. Maar doordat het zand droog is, lukt het niet. Het kind kijkt vertwijfeld rond. Een medewerker vraagt waarom het niet lukt. “Het zand is te glad”, geeft het kind aan. “Wat kunnen we daaraan doen?” vraagt de medewerker. “Water erop doen?” vraagt het kind. Samen gaan ze water halen en inderdaad, nu lukt het wel!

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We werken aan de hand van Uk & Puk thema's. Deze sluiten aan bij de belevingswereld van jonge kinderen. Bijvoorbeeld: Wat heb ik aan vandaag (kleding)? Hatsjoe (ziek zijn, doktersbezoek), Reuzen en kabouters (groot en klein), Eet smakelijk!, Ik en mijn familie etc. Een thema duurt gemiddeld vier tot zes weken. Bij het uitwerken van de thema's proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de beleving en de ervaring van de kinderen. We gaan uit van wat dit begrip betekent voor de kinderen. De activiteiten die worden aangeboden, materialen die in deze periode gebruikt worden en de inrichting van (sommige) hoeken hangen zoveel mogelijk samen met dit thema. Dit geeft een grotere samenhang in het aanbod en de mogelijkheid dieper op een thema in te gaan, kinderen meer ervaringen op te laten doen, meer ontdekmogelijkheden om de woordenschat van kinderen uit te breiden. Voor het hele jaar wordt er een opzet gemaakt van thema's die gedurende dat jaar aan de orde komen.
- De activiteiten die we aanbieden, richten we op verschillende groepen: op de groep, op alle kinderen van de peutergroep die aan de activiteit mee willen doen of op een groepje kinderen van een bepaald ontwikkelingsniveau. Op deze manier ontstaat een divers aanbod.
- Niet alleen tijdens de activiteiten, maar ook tussendoor besteden we aandacht aan de doelwoorden van het thema. Bijvoorbeeld tijdens de kring, het fruit eten en het buitenspelen.
- We geven de ruimte aan kinderen om creatief of constructief bezig te zijn. Er zijn volop materialen waar kinderen uit kunnen kiezen. Ze beleven hier veel plezier aan en stralen wanneer er trots wordt gereageerd door de pedagogisch medewerker of de ouders!
- Als we een bewegingsspel doen op muziek leven kinderen zich vaak erg uit.
- We zorgen voor uitdagende materialen voor iedere leeftijd, Veel sensomotorisch materiaal of 'open einde' materialen, geven steeds weer nieuwe spelmogelijkheden.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We hebben elke ochtend een vast ritme waar we ons aan houden. We maken gebruik van dagritme kaarten zodat het voor kinderen overzichtelijk is wat er komt. We zorgen voor rustige en duidelijke overgangsmomenten.
- Bij de allerjongsten volgen we zoveel mogelijk het ritme van thuis en kijken we naar de behoeftes van het kind.
- De ruimte is overzichtelijk ingericht met speelhoeken. Spelmaterialen hebben een vaste plaats en staan op kindhoogte. Knutselwerkjes worden op één plek in de groepsruimte opgehangen. Door de ruimte regelmatig op te ruimen, houden we de ruimte overzichtelijk. Dit doen we samen met de kinderen.
- Bij speciale gebeurtenissen maken we gebruik van rituelen. We vieren bepaalde gebeurtenissen, zoals verjaardagen, of het afscheid van een kind, op een speciale manier. Bijvoorbeeld wanneer een kind jarig is, krijgt het kind een feestmuts op en wordt het toegezongen door de kinderen.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Als kinderen met speelgoed aan tafel zitten te spelen en de één de ander speelgoed geeft, geven we een complimentje dat we dat lief vinden. Allebei de kinderen ervaren dat als positief naar elkaar.
- We laten de allerjongsten samen in de grondbox spelen. Bij baby's is dat naar elkaar kijken, al dan niet via een spiegel, elkaar voelen, samen speelgoed ontdekken. Wanneer ze iets ouder worden zie je dat ze meer samen speelgoed gaan ontdekken, Een mandje met sensomotorisch materiaal is fantastisch om samen 'uit te pakken'.
- In een klein groepje gaan wij bijvoorbeeld in de knutselhoek, leeshoek of samen naar de gymzaal en spelen wij met zijn allen of in kleine groepjes buiten. De peuters leren zo van elkaar en maken zij samen positief contact.
- Buiten samen spelen door een bal over te gooien of te schoppen waardoor er een samenspel ontstaat waar de kinderen met elkaar plezier aan beleven.
- Al op jonge leeftijd ontstaan er vriendschappen tussen kinderen. We stimuleren dit en laten vriendjes/vriendinnetjes samen werken of samen een activiteit doen.
- We stimuleren kinderen mee te doen aan gezamenlijke activiteiten, zoals balspelletjes, dansen op muziek, zingen, kringspelletjes, bewegingsspelletjes, knutselen, buitenspelen, een toren bouwen, samen werken aan een groot bouwwerk, etc.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leggen een kind uit rustig met speelgoed om te gaan, want als het stuk is, dan kun je er niet meer mee spelen en anderen ook niet meer.
- We doen elkaar geen pijn. Als een kind een ander kind pijn doet, dan spreken we hem/haar hier meteen op aan. Degene die het gedaan heeft kan het dan goed maken door sorry te zeggen.
- We leren kinderen op hun beurt te wachten. Met fruit eten mag een kind ons helpen met het uitdelen. Een voor een krijgen alle kinderen hun fruittrommels, soms is het wachten nog wat lastig. We kijken hier goed naar en complimenteren de kinderen als het toch gelukt is om rustig te wachten.
- We leren kinderen hallo en gedag te zeggen, bij komen en gaan. Ook zeggen we zelf alsjeblieft en dank je wel en leren kinderen dat dit aardig/goed is. Door zelf het voorbeeld te geven, gaan kinderen dit ook doen.
- De kinderen hebben buiten een worm gevonden. We nemen de worm mee naar binnen en bekijken uitgebreid wat de worm doet, hoe hij zich beweegt. We vertellen de kinderen wat worden doen in de grond en wat goed is wat ze doen. We zetten de worm samen weer buiten onder de struiken!

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Ouders krijgen naar aanleiding van een thema een boekje mee naar huis met tips en knutselactiviteiten. We hebben voor elk thema een ouderboekje waarin we ouders ideeën aanreiken om ook thuis met een thema bezig te zijn.
- We hangen vaak foto's op van activiteiten die we doen met de groep. Ouders kunnen dan zien wat hun kind doet. Door naar de foto's te kijken kan er een kort gesprekje ontstaan tussen ouder en kind.
- Als een kind iets gemaakt heeft dan mag het knutselwerk of tekening door de ouder mee worden genomen. Vaak krijgt het kind een positieve reactie voor het werkje wat hij/zij heeft gemaakt.
- We nodigen ouders uit voor een gesprek als we ons zorgen maken over een kind of vragen hebben aan ouders. We vertellen ouders wat wij zien en doen en vragen hoe het thuis gaat. Ouders waarderen dit en samen komen we tot oplossingen of meer duidelijkheid. Ook tijdens het brengen en halen proberen we voor iedere ouder even tijd te maken, zodat ouders bijzonderheden over het kind kwijt kunnen. Wij vertellen ouders aan het einde van de ochtend hoe het met een kind is gegaan en wat een kind heeft gedaan die dag.
- We sluiten waar mogelijk aan bij activiteiten in de Vossenburcht, samen met de kleuters een activiteit of uitstapje. Dezelfde thema's gebruiken, gezamenlijke ouderavonden.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Wij maken dagelijks gebruik van de gymzaal in het gebouw. De materialen uit de gymzaal kunnen afgestemd worden op het niveau van de kinderen. De meeste kinderen spelen hier zonder problemen en hebben weinig angsten om te klimmen en te klauteren. Voor sommige kinderen is dit wel spannend. Wij zien dat ze graag willen, maar ze vinden dit nog eng. Als wij dit signaleren, helpen wij ze een handje door erbij te staan of letterlijk een hand te reiken. Vaak zien we dat de kinderen net dat stukje vertrouwen nodig hadden om over hun angst heen te komen.
- Vierogenprincipe: dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden.

In ons kinderdagverblijf realiseren we dit op de volgende manier:

- Er zijn veel ramen waardoor de ruimte open is om mee te kijken.
- We werken meestal met twee medewerkers en er zijn ook altijd medewerkers van de peutergroep en/of bso in de naast gelegen ruimte.
- In schoolweken zijn medewerkers van de basisschool het merendeel van de dag in het gebouw aanwezig.
- We maken gebruik van een babyfoon op de slaapkamer.
- De maatregelen die we verder nemen staan beschreven in het onderdeel achterwacht. De uitwerking van het vierogenprincipe en de maatregelen die we hierbij nemen, hebben we besproken met de oudercommissie.
- Achterwacht: in situaties dat er bij ons kinderdagverblijf weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. Dit is een medewerker van de peutergroep, de bso of van de basisschool.